érhető a mostani kulturális és gazdasági helyzet mellett Szegeden.

magánvállalkozónak való kiadás esetén is,

csak a két szempont megvalósításának ellenőrzésére alkalmasabb művészi és jogi konstrukciónak kell a szerződésnek lennie és az annak betartására ügyelő szervnek nagy gondot, éberséget és *főleg* lelkiismeretes szakértelmet kell a művészethez is tanusitania. Talán lesz erre alkalmas tisztviselő a városnál, hiszen a tandijat megfizette most a város. És a szinügyi bizottság, ahol ismét a szakértelemnek kellene dominálnia, uj, életszerűbb, hatékonyabb szervezettel ujra megszervezendő volna. A magánvállalkozás igazgatójával szemben nagyobb a függés a társulatban s az összetartozás, más szóval nincs protekció, befolyás. Az igazgató is önállóbb, határozottabb, minden tekintetben, kifelé is, szerződtetési ügyekben is. Egészségesebb, melegebb, családiasabb a szellem és a hangulat a szinházban. Az igazgató higgadtabb, tárgyilagosabb, együttérzőbb, lelkileg is egybeforr társulatával és nem lesz minden irányból befolyásolt, bizalmatlansággal találkozó, papiron mindenért felelős, tényleg semmiről sem tehető és elsősorban a saját existenciáját féltő, — pipázó török!

Pedig *Tarnay* Ernő a magyar szinházi világnak országosan elismert értéke, igazi szakember, szorgalmas, kötelességtudó. Ha ebben a kialakulatlan, nehéz helyzetében hibák és indulatok benne is voltak, az csak azt jelenti, hogy ember, de nem azt, hogy rosszakaratu és legkevésbé azt, hogy nem állaná meg a helyét! Az ő müködése az egyetlen nyeresége a házikezelésnek és bün volna őt a városból elengedni.

Biztosra veszem, hogy egyedülálló, gyenge szavam ellenére megmarad a házikezelés, de leirtam ezeket: uti solvam animam meam!

De akkor is, az igazgató müködésének függetlenebbé tétele és szabadságának jogi körülirása és biztositása az első lépés a most kifejtett szempontok mellett. Nem kell Szegednek gyámkodás, van itt olyan lelkileg intelligens publikum, amelyik el tud járni kézfogás nélkül is a maga lábán. Fanatikus hive vagyok a szinház nagy lelki értékének és alkotó erejének. Hittel és rendületlen bizalommal várom azt az időt, amikor a szegedi szinházi esték régi emlékei ujra valósággá válnak és mégegyszer megérzi ujra a szegedi közönség, hogy az igazi művészetnek a legnagyobb ereje és eredménye a szeretet: az a széttéphetetlen szeretet, amely a lelkét adó művészt az ő közönségével összeköti. *Makó* Lajos szinpadán igazgatni és ott játszani, az előtt a közönség előtt, amelyiket ő és szinészei neveltek: nehéz, de dicsőséges feladat! Mi láttuk őt és társait dolgozni, lelkesedni, játszani és meghalni... A művészek iránti őszinte, jóakaró tisztelettel, szeretettel és a művészetért való igaz rajongással óhajtjuk a szegedi szinháznak a mai nehéz és a művészeti és gazdasági kialakulások, forrongások után való diadalmas ujraébredését.

Dr. Tóth László.

Jogászok! SUTONA ARTUR DOKTOR JOGISZEMINÁRIUMA

Szeged: Somonyi u. 22. Tel.: Szeged 5-74

Budapest: IX., Ráday u. 41. Tel.: Ont. 876-04

Jegyzetbérlet, előkészités minden jogi vizsgára

Diftalan tanácskozás! E1

WOLF MIKSA

ülléspusztai szőlőgazdasága

BORAI

322

palackozva

SCHLESINGER MÓR

Kigyó ucca 1. üzleteiben Szentgyörgy u. 4.

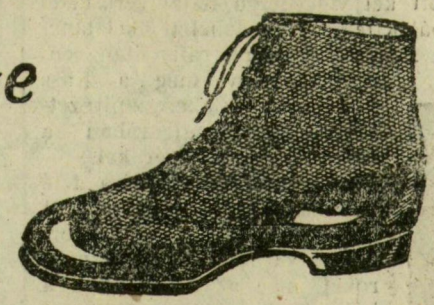

Emlékszik-e a tavalyi télre?

A tavalyi télnek számos meghülésére, fájós derékra, fagyott lábakra? Az idén mindezen sok bajt elkerülheti; a vastag, meleg posztóval, duplaerös gumitalppal és háromszoros gumiszigeteléssel készült

DORCO SZIBÉRIA cipő reggeltől estig melegen tartja lábát és a legnagyobb hóban vagy sárban sem engedi át a nedvességet; tökéletes biztonsággal vizhatlan.

Minden más téli cipőnél jobb
Minden más téli cipőnél olcsóbb

DORCO SZIBÉRIA

Főelárusitó: Palma Kaucsuk R.-T., Budapest.

Városatya-portrék

Keller Mihály

A délvidéki sváb a józanságáról hires, semmi se tudja kizökkenteni a fi[illegible]ból. Néha ünnepen megiszik egy pohár sört s arról ugy emlékezik meg később, hogy részint mulatott, részint tulköltekezett. Minden időkben éber figyelemmel kisérte a gazdasági alakulatokat s ha a mulatós szerb földje eladó volt, nyomban rátette a kezét. Nem hive az egykének, sok a számos gyerekü család, de megállt a sorrendben, ha nem tudott minden gyerekére annyi földet hagyni, mint amennyivel ő kezdte. Aki tudományos pályára lépett, az — természetesen — nem kapott földet. A végkielégitése a kitanittatása volt.

Keller Mihály

Jóval a világháboru előtt, amikor százával és ezrével mentek Amerikába boldogulást keresni a népek, — kiment a sváb is. De nem üres kézzel, mint a legtöbbje, hanem eladta a 30—40.000 koronát is kitevő ingatlanát, tőkével ment, azt kamatoztatta s nagy vagyonnal tért haza. A munkaerői a családtagjai voltak, — tétlen svábot alig látni. De ha van, nincs maradása a faluban.

Sváb faluban sosem lehetett a jegyző akkora ur, mint nemzetiségi vidéken, vagy akár magyar községben. Minden egyes ember ismeri a kötelességét, de a jogait is. Törvényt citál s elmegy a végső fórumig is három cső kukoricáért.

Sajnos, elvesztettük őket, nem is huznak már hozzánk, sok szomoru tapasztalatra tanitottak a lentmaradtak, azonban öntudatosságukkal nem bir az oláh uralom.

— Svábnyelvü magyar vagyok, mondták a régi időben s most minden becéző képességével veszi körül az uj rezsim, hogy svábnyelvü oláhnak vallja magát.

Félnek a józanságától, a csendességében rejlő erejétől.

Nagyon értékes nép és nagyjából kétféle tipusra osztható. Az egyik az okoskodó, szőrszálhasogató sváb, aki gyanakodik mindenkire.

— Ich mén... (Ich meine) minden mondatának a kezdete.

Nem törődik vele, hogy mit mond más, az ő véleménye a fő. Elvégre igaza is van, ha valami az ő bőrére megy.

A politikában rezervált volt, a hatalomnak nem hódolt be, de minden érzékével szolgálta a haladást. A régi Apponyi-féle Nemzeti Párt a Délvidéken volt a legerősebb, esküdtek Apponyira s mikor az öreg Csekonics negyvenezerholdas gőgjében kijelentette, hogy azt választatja meg képviselőnek, akit akar, még a komornyikját is, — a leggyönyörüségesebben megbuktatták az öreg gróffiát a saját birodalmában. Egy politikailag sulytalan, de az alkalmas terepet kiszimatoló ujságiró kapta meg a mandátumot.

A másik sváb-tipus maga az előzékenység, a szivesség. Szintén szeret vitatkozni, de sose vagy benne biztos, hogy meggyőzted-e? Minden szava nyugalom és óvatosság, csak a munka imponál neki. Képtelen az elérzékenyülésre, annyira reális, hogy a más könnyeit is számba veszi, mindenekfölött azonban épp olyan otthonos a maga dolgában, mint az első csoport.

Nem igaz, hogy antiszemita, legalább lélekben nem az. Ha egyenlő értékü kaphat, akkor föltétlenül a maga fajtájánál vásárol, de ismeri és szereti a jót, spórolás kedveért nem dob ki dupla pénzt s nem bánja, hogy kinél veszi meg. Csak jobb legyen.

Az antiszemitizmusa ugy terjedt közhirré, hogy hamar kibuggyan a száján a szó:

— Te zsidó!

Csakhogy mondják ők ezt egymásnak is, ha kereskedelmi ügyletről tárgyalnak s azt érzik, hogy kisebbségben maradhatnak. A szó tehát nem faji megkülönböztetést jelent náluk, nem is gunyolódást, vagy jelszót.

Sokat lehetne erről irni, nagyobb területen, elemezve a kérdést, amiből még sok minden kijönne, azonban itt Keller Mihály portréjáról van a szó. Egyuttal egyszerre lelepleződik ezzel, hogy mire való volt az eddigi beszéd. Arra, hogy bemutassa azt a fajt, amelyikből Keller Mihály származik. A világért sem teszünk megkülönböztetést, magyar ő is, mint a régi nagy és a szükebb mostani haza számtalan derék fia, — sokszor szinte magyarabb az alföldieknél.

Emberségéről a vezetése alatt álló gyár szociális intézményei beszélnek. Már külső konstrukciója is jóhiszeműségről, kedélyességről tanuskodik, hogy azonban az előbb emlitett svábnak melyik tipusába tartozik, azt döntsék el az ismerősei.

Az az érzésünk mégis, hogy egyik-másik dolgát, mondanivalóját, elmondhatta volna másutt is, mint ahol elmondta, — értve alatta, hogy nagyobb publicitást érdemelt, — viszont némelyik kijelentésében mintha engedmény volna s nem jönnének olyan föltétlen lelki mélységből, csak éppen adott helyzetekhez idomulnak, mert nem tud előlük kitérni.

Minden esetre fiatal ember még, aki biztos szemmel nézi az eseményeket és elég higgadtsággal rendelkezik arra, hogy ne sodorják el. A svábot sose tudta senki befogni a maga kapkodó önzésének szekerébe.

Délmagyarország jegyirodája

KOLLÁR

Pál, a városi zeneiskola művésztanárának zongoraestje

1930 január 23-án, csütörtök este 8 órakor a Tisza-szálóban. Jegyek 1—6 pengőért.